FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT CARL OTTO LENZ

fremsat den 25. april 1996 *

A — Indledning

1. Det præjudicielle spørgsmål, som Belgiens Cour de cassation har forelagt i denne sag, vedrører fortolkningen af artikel 69, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 1408/71 [1] (herefter »forordningen«), som indeholder en særregel for Belgien.

2. Ifølge forordningens artikel 69, stk. 1, bevarer en arbejdsløs arbejdstager, som opholder sig i en anden medlemsstat for at søge om arbejde, principielt sin ret til arbejdsløshedsydelser i tre måneder. Denne periode kan efter stk. 2, in fine, forlænges i undtagelsestilfælde. Hvis den arbejdsløse vender tilbage til den kompetente stat inden for samme periode, er han efter artikel 69, stk. 2, fortsat berettiget til ydelser i denne stat. Hvis han derimod vender tilbage efter periodens udløb, mister han efter bestemmelsen retten hertil. For det tilfælde, hvor den pågældende vender tilbage til den kompetente stat *efter* denne periode, indeholder artikel 69, stk. 4, en særregel for Belgien, hvorefter den arbejdsløse skal have været beskæftiget i denne stat mindst tre måneder for at generhverve ret til ydelser.

3. Det spørgsmål, som skal afgøres i denne sag, er, om en person, der opfylder samtlige betingelser efter national ret for at erhverve ret til arbejdsløshedsydelser, herudover skal opfylde betingelsen om, at han først har været beskæftiget i tre måneder, således som det er fastsat i forordningens artikel 69, stk. 4.

4. Sagsøgeren, som tillige er kassationsindstævnte i hovedsagen (herefter »sagsøgeren«), modtog arbejdsløshedsydelser i Belgien, da han den 14. juli 1985 rejste til Italien, som er hans hjemstat, for at søge beskæftigelse dér. Han påberåbte sig herved sin ret efter artikel 69, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 til at bevare sine arbejdsløshedsydelser i Belgien. Han vendte imidlertid ikke tilbage til Belgien senest den 13. oktober 1985, således som han var forpligtet til, men først i midten af december 1985, efter at han forgæves havde søgt arbejde. Den 3. januar 1986 fik han på ny arbejde i Belgien inden

* Originalsprog: tysk.

1 — Rådets forordning af 14.6.1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2.6.1983 (EFT L 230, s. 6).

for byggebranchen. På grund af vejrforholdene blev han imidlertid på ny arbejdsløs allerede den 20. januar 1986 og ansøgte om arbejdsløshedsunderstøttelse, hvilket han fik afslag på fra Office national de l'emploi (herefter »Onem«) under henvisning til forordningens artikel 69, stk. 4. Sagsøgeren anlagde herefter sag til prøvelse af denne afgørelse og fik i første omgang medhold ved Cour du travail de Liège. Denne ret lagde til grund, at sagsøgeren ganske vist ikke kunne påberåbe sig artikel 123 [2] i den kongelige anordning af 1963 (herefter »den kongelige anordning«) til støtte for at bevare sin status som ydelsesberettiget, men at han opfyldte samtlige betingelser for at erhverve ret til en ydelse i henhold til den kongelige anordnings artikel 118, nemlig at han havde haft mindst 450 arbejdsdage eller hermed ligestillede dage inden for en referenceperiode på 27 måneder, og at han derfor var berettiget til arbejdsløshedsydelser.

5. Onem indgav kassationsanke vedrørende denne dom til Belgiens cour de cassation under henvisning til, at en arbejdsløs, der under påberåbelse af sine rettigheder efter forordningens artikel 69 er rejst til en anden medlemsstat for at søge beskæftigelse dér, og som overskrider den frist, der er fastsat i denne bestemmelse, *under alle omstændigheder* skal have været beskæftiget i mindst tre måneder for på ny at kunne modtage arbejdsløshedsydelser i Belgien.

2 — Jeg skal senere vende tilbage til indholdet af denne bestemmelse, se punkt 11.

6. Cour de cassation, for hvem sagen er indbragt, har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 69, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som affattet ved forordning (EØF) nr. 2001/83, fortolkes således, at betingelsen om, at en arbejdsløs efter at være vendt tilbage til Belgien skal have været beskæftiget i mindst tre måneder, finder anvendelse, når den arbejdsløse ikke gør gældende, at han har bevaret retten til arbejdsløshedsydelser, under henvisning til artikel 123 i kongelig anordning af 20. december 1963, men godtgør, at han på tidspunktet for ansøgningens indgivelse opfyldte betingelserne for at erhverve ret til disse ydelser?«

7. I sagen for Domstolen er der afgivet indlæg af Onem, som er kassationsappellant i hovedsagen, af den belgiske og franske regering samt af Kommissionen. Jeg skal komme tilbage til procesdeltagernes argumenter i forbindelse med min gennemgang af de retlige spørgsmål.

B — Stillingtagen

8. Domstolen har allerede tidligere afsagt en præjudiciel dom vedrørende fortolkningen af forordningens artikel 69, stk. 4 [3]. Det retlige problem var dog anderledes end i den foreliggende sag. Den nævnte sag drejede sig nemlig i sidste ende om, hvorvidt en tre måneders beskæftigelse, som omhandlet i artikel 69, stk. 4, i sig selv på ny gav den arbejdsløse status som ydelsesberettiget, uanset om de øvrige betingelser i national ret var opfyldt. Dommen i Di Conti-sagen udgør derfor ikke noget præcedens for besvarelsen af det retlige spørgsmål i den foreliggende sag.

9. Bestemmelsen i artikel 69, stk. 4, som kun gælder for Belgien, kan ikke betragtes helt isoleret fra bestemmelserne i belgisk ret. Som Domstolen fastslog i Di Conti-dommen, kan artikel 69, stk. 4, ikke fortolkes uden hensyn til den belgiske lovgivnings særegenheder.

10. Disse særegenheder er efter min opfattelse også af afgørende betydning for den foreliggende sag. Artikel 118 i den kongelige anordning af 1963 [4] fastlægger betingelserne for at erhverve ret til arbejdsløshedsydelser. Den fastsætter visse mindstekrav til de beskæftigelsesperioder og hermed ligestillede perioder, som skal være tilbagelagt inden for bestemte referenceperioder, og bygger på en graduering efter aldersgrupper. Det fremgår af sagens akter, at det for sagsøgerens vedkommende er en betingelse, at han skal have tilbagelagt 450 arbejdsdage eller hermed ligestillede dage inden for en referenceperiode på 27 måneder.

11. Artikel 123 i den kongelige anordning [5] fastlægger betingelserne for at generhverve ret til ydelser efter visse perioder, hvorunder ydelserne har været afbrudt. En arbejdstager, som er blevet arbejdsløs, bevarer den tidligere erhvervede status som ydelsesberettiget [6], hvis udbetalingen af hans ydelse ikke har været afbrudt i mere end tre år.

12. Der må derfor sondres mellem erhvervelse, bevarelse og generhvervelse af retten til ydelser. Disse retsbegreber er i øvrigt omhandlet i forordningens artikel 67.

13. Det afgørende spørgsmål i denne sag er, hvorvidt betingelsen om tre måneders

3 — Dom af 10.5.1990, sag C 163/89, Di Conti, Sml. I, s. 1829.

4 — Som nu er artikel 30 i den ændrede affattelse af den kongelige anordning af 25.11.1991.

5 — Som nu er artikel 42 i den ændrede affattelse af den kongelige anordning af 25.11.1991.

6 — Artikel 123, stk. 1, første afsnit.

beskæftigelse i henhold til forordningens artikel 69, stk. 4, skal være opfyldt i hvert enkelt tilfælde, hvor der rejses krav om arbejdsløshedsydelser, uanset hvilket retsgrundlag ansøgeren påberåber sig, såfremt den pågældende har udnyttet adgangen efter forordningens artikel 69, stk. 1, og har overskredet den heri fastsatte frist.

14. Den myndighed, som er kassationsappellant, Onem, har lagt til grund, at forordningens artikel 69, stk. 4, er en fakultativ særregel, som kun finder anvendelse, når ansøgeren anmoder derom, og hvilket medfører, at han samtidig giver afkald på, at de almindelige regler i den kompetente medlemsstat kommer til anvendelse. Ifølge Onem skal betingelsen om, at den pågældende forud skal have haft beskæftigelse i tre måneder, være opfyldt i hvert enkelt tilfælde, hvor den pågældende påberåber sig forordningens artikel 69, stk. 1, da forordningens artikel 69, stk. 4, i modsat fald mister ethvert indhold. Bestemmelserne i den kongelige anordnings artikel 123 om bevarelsen af status som ydelsesberettiget kan ikke ses løsrevet fra betingelserne i anordningens artikel 118 for erhvervelse af status som ydelsesberettiget. I øvrigt fører anvendelsen af den kongelige anordnings artikel 118 og af artikel 123 ofte til samme resultat. Således kunne sagsøgeren i den foreliggende sag have påberåbt sig såvel artikel 118 som artikel 123 til støtte for sit krav om at blive anset for ydelsesberettiget efter den belgiske ordning. Ved anvendelsen af forordningens artikel 69, stk. 4, er det kunstigt at sondre mellem erhvervelse og bevarelse af retten, da den arbejdstager, som er omhandlet i denne bestemmelse, *altid* på et tidligere tidspunkt har fået udbetalt arbejdsløshedsydelser. Begrebet »generhvervelse af ret til ydelser« er generelt, således at man kan gå ud fra, at denne betingelse altid er opfyldt i forbindelse med artikel 69, stk. 4, fordi den pågældende tidligere har været berettiget til ydelser.

15. *Den belgiske regering* har støttet sin argumentation på Domstolens praksis. I Testa-dommen [7] fastslog Domstolen, at forordningens artikel 69 er en bestemmelse, som udgør en selvstændig undtagelse fra reglerne i medlemsstaternes nationale ret, og som skal fortolkes ensartet i alle medlemsstaterne. Reglen i forordningens artikel 69, stk. 2, hvorefter retten til ydelser bortfalder, når tremånedersfristen uberettiget overskrides, kan derfor ikke betragtes som en henvisning til medlemsstatens nationale ret, men er en selvstændig bestemmelse om fortabelse af rettigheder.

16. På samme måde er artikel 69, stk. 4, efter den belgiske regerings opfattelse en særregel om generhvervelse af retten til ydelser for de arbejdsløse, som vender tilbage til Belgien. På baggrund af Testa-dommen kan artikel 69 kun forstås på den måde, at den, som påberåber sig denne bestemmelse, samtidig giver afkald på anvendelsen af de almindelige regler i national ret, hvilket udelukker, at den pågældende kan påberåbe sig den kongelige anordnings artikel 123, når han har overskredet tremånedersfristen. Kun såfremt han har haft tre måneders beskæftigelse og på tidspunktet for den fornyede ansøgning opfylder samtlige betingelser for at erhverve ret til arbejdsløshedsydelser i henhold til den kongelige anordnings artikel 118, kan han få tildelt arbejdsløshedsydelser.

7 — Dom af 19.6.1980, forenede sager 41/79, 121/79 og 796/79, Sml. s. 1979.

17. Ganske vist har Domstolen ifølge den belgiske regering ikke fulgt denne fortolkning i Di Conti-dommen [8], da den antog, at den arbejdsløse generhverver retten til ydelser, hvis han har bevaret sin status som ydelsesberettiget i henhold til den kongelige anordnings artikel 123 og har været beskæftiget i mindst tre måneder.

18. Den belgiske regering mener derfor, at det er tvivlsomt, om forordningens artikel 69 anvendes ensartet i alle medlemsstater, da alle de øvrige medlemsstater vil kunne undlade at anvende deres nationale regler om generhvervelse, henholdsvis bevarelse af retten til ydelser, hvorimod der i Belgien gælder den situation, at de nationale bestemmelser fortsat finder anvendelse i medfør af forordningens artikel 69, stk. 4, blot betingelsen om de tre måneders beskæftigelse er opfyldt. En arbejdsløs i Belgien vil derfor næsten altid på ny kunne erhverve ret til ydelser under hensyn til den beskæftigelsesperiode, som han har tilbagelagt, før han rejste til en anden medlemsstat, blot betingelsen i forordningens artikel 69, stk. 4, er opfyldt, mens en arbejdsløs i en anden medlemsstat ikke vil kunne påberåbe sig, at han fortsat har ret til arbejdsløshedsydelser, men højst vil kunne gøre krav på sociale bistandsydelser.

19. Sagsøgeren i den foreliggende sag støtter sit krav på ydelser på de almindelige bestemmelser i den kongelige anordnings artikel 118. Ifølge den belgiske regering har Domstolen i Di Conti-dommen tilsyneladende villet sige, at forordningens artikel 69, stk. 4, kun finder anvendelse på tilfælde af generhvervelse eller bevarelse af retten til ydelser, men ikke på selve erhvervelsen. Såfremt man imidlertid anerkendte, at sagsøgeren har krav på ydelser i henhold til den kongelige anordnings artikel 118, ville også dette resultat være i strid med Di Conti-dommen, fordi sagsøgeren ikke engang behøvede at have haft tre måneders beskæftigelse, således som det er fastsat i forordningens artikel 69, stk. 4. Såfremt forordningens artikel 69, stk. 4, er en særregel, må der efter den belgiske regerings opfattelse, når tremånedersfristen i forordningens artikel 69, stk. 1, uberettiget overskrides, i hvert fald være tilbagelagt en beskæftigelsesperiode på tre måneder, for at den pågældende på ny kan erhverve ret til ydelser ved arbejdsløshed.

20. *Den franske regering* har under henvisning til dommen i Pinna II-sagen [9] ytret tvivl om lovligheden af de særregler, som gælder i Belgien. Efter den franske regerings opfattelse kryber den myndighed i Belgien, der optræder som kassationsappellant, i skjul bag ved fællesskabsretten for at undgå at anvende de gunstigere nationale bestemmelser. Forordningens artikel 69, stk. 4, er en særregel, der, ligesom det gælder i almindelighed for undtagelsesbestemmelser, skal fortolkes snævert. Hvis man fulgte den fortolkning, som er foreslået af Onem, ville man ved hjælp af fællesskabsretten skabe en yderligere hindring for arbejdstagernes frie bevægelighed, hvilket ville være i strid såvel med formålet med forordningens artikel 69 som med de formål i øvrigt, der forfølges med fællesskabsretten. Den franske regering henviser i

8 — Jf. fodnote 3.

9 — Dom af 15.1.1986, sag 41/84, Sml. s. 1.

den forbindelse til dommene i sagerne Petroni [10], Baccini [11] og Romano [12] til støtte for den opfattelse, at det er ulovligt, hvis en arbejdstager på grund af fællesskabsretten skulle miste fordele, som han ellers ville have ret til udelukkende i medfør af lovgivningen i en medlemsstat. Endelig henviser den franske regering til, at forordningens artikel 69, stk. 2, generelt ikke anvendes i visse medlemsstater, dels af retlige grunde [13], dels som følge af en fast praksis [14].

21. *Kommissionen* har bestræbt sig på at give en sammenhængende fortolkning af forordningens bestemmelser og retspraksis herom. Kommissionen gør under henvisning til Di Conti-dommen gældende, at forordningens artikel 69, stk. 4, udelukkende finder anvendelse på generhvervelse af retten til ydelser. Den kan derfor ikke tilslutte sig den opfattelse, som Onem har fremført, og som denne gjorde gældende allerede i Di Conti-sagen, at tilbagelæggelsen af en periode på tre måneders beskæftigelse i henhold til forordningens artikel 69, stk. 4, er en yderligere betingelse for at erhverve ret til ydelser. Efter Kommissionens opfattelse spiller denne periode på tre måneder ingen rolle hvad angår betingelserne for erhvervelsen af retten til ydelser.

22. I øvrigt er der efter Kommissionens opfattelse ingen modstrid mellem Testa-dommen og Di Conti-dommen. Ganske vist har Domstolen i Testa-dommen fastslået [15], at artikel 69 er en bestemmelse til gunst for den arbejdstager, som vil påberåbe sig den, og er en selvstændig undtagelse fra reglerne i national ret, uanset hvorledes de nationale lovgivninger om bevarelse eller fortabelse af retten til ydelser i øvrigt er udformet [16]. Denne selvstændige undtagelsesbestemmelse vedrører imidlertid den midlertidige bevarelse af retten til ydelser for den person, som rejser til en anden medlemsstat for at søge om arbejde. Testa-dommen giver ifølge Kommissionen ikke grundlag for den antagelse, at forordningens artikel 69 også indeholder en selvstændig undtagelsesbestemmelse for så vidt angår de materielle betingelser for at erhverve ret til ydelser. Man kan derfor ikke lægge til grund, at forordningens artikel 69, stk. 4, på dette punkt indeholder et udtømmende regelsæt for Belgiens vedkommende.

23. Hvad angår spørgsmålet om rækkevidden af forordningens artikel 69, stk. 4, på baggrund af Domstolens hidtidige praksis skal jeg først til klargørelse af dette spørgsmål bemærke, at Testa-dommen vedrørte forordningens artikel 69 og navnlig virkningerne af denne bestemmelses stk. 2, men ikke stk. 4. I Testa-dommen fastslog Domstolen, at en arbejdstager, som vender tilbage til den kompetente medlemsstat efter

10 — Dom af 21.10.1975, sag 24/75, Sml. s. 1149.

11 — Dom af 23.3.1982, sag 79/81, Sml. s. 1063.

12 — Dom af 4.6.1985, sag 58/84, Sml. s. 1679.

13 — Se punkt G, nr. 9, som for Irlands vedkommende blev indføjet i bilag VI til forordning nr. 1408/71 ved Rådets forordning (EØF) nr. 2332/89 af 18.7.1989 (EFT L 224, s. 1), der bestemmer således:
»En arbejdsløs, som vender tilbage til Irland efter udløbet af den periode på tre måneder, hvor han fortsat har oppebåret ydelser efter irsk lovgivning ved anvendelse af forordningens artikel 69, stk. 1, kan uanset artikel 69, stk. 2, gøre krav på ydelser ved arbejdsløshed, såfremt han opfylder de i nævnte lovgivning fastsatte betingelser«,
og punkt L, nr. 16, som blev indføjet for Det Forenede Kongeriges vedkommende:
»En arbejdsløs, som vender tilbage til Det Forende Kongerige efter udløbet af den periode på tre måneder, hvor han fortsat har oppebåret ydelser efter Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af forordningens artikel 69, stk. 1, kan uanset artikel 69, stk. 2, gøre krav på ydelser ved arbejdsløshed, såfremt han opfylder de i nævnte lovgivning fastsatte betingelser.«

14 — Som det f.eks. er tilfældet i Frankrig.

15 — Ifølge det af Kommissionen under den mundtlige forhandling anførte.

16 — Se herom Testa-dommens præmis 5 (fodnote 7).

udløbet af tremånedersfristen i forordningens artikel 69, stk. 1, litra c), principielt ikke længere er berettiget til ydelser i den kompetente stat som følge af artikel 69, stk. 2, første punktum. Selv om dette princip ved første øjekast synes fastslået som et almengyldigt udsagn, kan det dog ikke støttes på Testa-dommen, da det anførte ifølge dommen ikke gælder, »medmindre fristen er forlænget i henhold til artikel 69, stk. 2, andet punktum« [17].

24. Ved sin undersøgelse af, om forordningens artikel 69, stk. 2, er forenelig med de grundrettigheder, som er sikret i Fællesskabets retsorden, foretog Domstolen helt klart en prøvelse med støtte i proportionalitetsprincippet, som ikke kan udledes direkte af selve forordningens tekst. Det hedder herom i dommen:

»Endelig må det understreges, at artikel 69, stk. 2, andet punktum, hvorefter den i artikel 69, stk. 1, litra c), fastsatte frist på tre måneder kan forlænges, giver mulighed for at undgå urimelige resultater ved anvendelsen af artikel 69, stk. 2. Som Domstolen har udtalt i dom af 20. marts 1979 ... kan en sådan forlængelse ske, selv når anmodningen om forlængelse er indgivet *efter fristens udløb*. Selv om de kompetente myndigheder og institutioner i staterne i vidt omfang har et frit skøn til at træffe afgørelse om en eventuel forlængelse af den i forordningen fastsatte frist ... skal de dog ved udøvelsen af skønnet tage hensyn til *proportionalitetsprincippet*, som er et almindeligt princip i fællesskabsretten. Den korrekte anvendelse af dette princip i sager som den foreliggende kræver, at de kompetente myndigheder og institutioner *i hvert enkelt tilfælde tager hensyn til varigheden af den pågældende fristoverskridelse, årsagen til den sene tilbagekomst og alvorligheden af de retlige konsekvenser, som følger af den sene tilbagekomst*« [18].

25. Selv om man ikke af denne præmis kan udlede noget af direkte betydning for fortolkningen af forordningens artikel 69, stk. 4, viser den dog, at den arbejdstager, som påberåber sig forordningens artikel 69, stk. 1, ikke må lide nogen uforholdsmæssig forringelse af sin stilling som ydelsesberettiget, selv om han har overskredet den fastsatte frist.

26. I denne sammenhæng er navnlig det argument, som er blevet gjort gældende af den franske regering, af interesse, hvorefter bestemmelsen i forordningens artikel 69,

17 — Se Testa dommens konklusion (fodnote 7).

18 — Se Testa dommens præmis 21 (fodnote 7). Mine fremhævelser.

stk. 2, simpelt hen ikke anvendes, ikke blot i Frankrig, men også i andre medlemsstater [19].

27. Der kan alt taget i betragtning ikke af Testa-dommen udledes nogen vejledning vedrørende rækkevidden af artikel 69, stk. 4, ikke mindst fordi denne bestemmelse ikke havde nogen som helst betydning for det tilfælde, som forelå til afgørelse. Dommen vedrørte nemlig tre præjudicielle anmodninger fra Tyskland.

28. Der er ingen tvivl om, at artikel 69, stk. 4, er en *undtagelsesregel* for Belgien. Det ses ikke, hvorfor den almindelige grundsætning om, at undtagelsesbestemmelser principielt skal fortolkes snævert, ikke også skulle gælde for denne bestemmelses vedkommende. Bestemmelsen taler ifølge sin *ordlyd* udtrykkeligt om generhvervelse af ret til ydelser og ikke om bevarelse eller erhvervelse heraf. *Bestemmelsens tilblivelseshistorie* har jeg allerede behandlet i mit forslag til afgørelse i Di Conti-sagen [20]. Jeg gjorde heri opmærksom på, som det var blevet fremført under sagen, at forordningens artikel 69, stk. 4, var tænkt som et modstykke til den liberale belgiske ordning, hvorefter de pågældende som hovedregel bevarer deres status som ydelsesberettigede i tre år, selv om udbetalingen af ydelserne afbrydes.

29. Denne betragtning genfindes i øvrigt i dommen, hvori det hedder:

»Som modstykke til opretholdelsen af arbejdstageres ret til ydelser i en så lang periode, hvor de ... ikke fortsat står til rådighed for arbejdsformidlingen i Belgien, foreskriver artikel 69, stk. 4, at arbejdsløse, for fortsat at kunne oppebære ydelser, når de vender tilbage til Belgien, atter skal være beskæftiget dér i mindst tre måneder« [21].

30. Undtagelsesbestemmelsens formål er derfor på baggrund af den kongelige anordnings artikel 123 at skabe en balance mellem, på den ene side, den omstændighed, at den arbejdsløses bevarelse af retten til ydelser ifølge artikel 69, stk. 1, normalt er begrænset til tre måneder, hvorunder han ikke behøver stå til rådighed for arbejdsformidlingen i den kompetente medlemsstat, og på den anden side, den betydeligt længere periode på normalt tre år ifølge artikel 123, hvorunder den berettigede ganske vist ikke modtager nogen ydelser, men dog på et hvilket som helst tidspunkt kan generhverve retten hertil [22].

31. Domstolen har i Di Conti-dommen [23] anset forordningens artikel 69, stk. 4, for

19 — Se ovenfor, punkt 20.

20 — Forslag til afgørelse af 7.3.1990 i Di Conti-sagen, Sml. 1990 I, på s. 1835.

21 — Jf. præmis 16 i Di Conti-dommen (fodnote 3).

22 — Jf. præmis 15 i Di Conti-dommen (fodnote 3).

23 — Jf. præmis 12 og 17.

udelukkende at finde anvendelse på generhvervelsen og ikke på erhvervelsen af retten til ydelser. Denne opfattelse, som også har gyldighed i den foreliggende sag, støttes endvidere på den betragtning, at arbejdstageren ikke på grund af fællesskabsretten må stilles ringere, end han ville være stillet, såfremt kun national ret fandt anvendelse på ham. Enhver anden fortolkning vil indebære hindringer for arbejdstagerens frie bevægelighed og vil derfor være i modstrid med EF-traktatens artikel 51 og med de erklærede formål med forordning nr. 1408/71 [24].

32. Onem's argument om, at forordningens artikel 69, stk. 4, vil miste sit indhold, hvis den kun anvendes i forbindelse med generhvervelse af retten til ydelser og ikke i forbindelse med betingelserne for erhvervelse af retten hertil, er ikke holdbart, da man meget vel kan tænke sig tilfælde, hvor det er muligt at generhverve ret til ydelser, men hvor betingelserne for erhvervelse af retten hertil ikke er opfyldt. Når udbetalingen af ydelser f.eks. har været afbrudt i længere tid, men afbrydelsen ligger inden for de tidsmæssige rammer i den kongelige anordnings artikel 123, kan det meget vel tænkes, at de beskæftigelsesperioder, som kræves for at kunne erhverve ret til ydelser, ikke er opfyldt i den umiddelbart foregående referenceperiode.

33. Det argument, som den belgiske regering også har fremført, at anvendelsen af den kongelige anordnings artikel 118 og 123 i sidste ende ofte vil føre til samme resultat, kan derfor ikke medføre, at forskellen mellem erhvervelse og generhvervelse af retten til ydelser udviskes.

34. Forordningens artikel 69, stk. 4's ordlyd, tilblivelseshistorie og formål såvel som den funktion, bestemmelsen har i ordningen som helhed, taler for, at den udelukkende finder anvendelse på generhvervelse af retten til ydelser.

C — Forslag til afgørelse

35. På grundlag af de anførte betragtninger skal jeg foreslå Domstolen at besvare det præjudicielle spørgsmål således:

24 — Jf. f.eks. femte betragtning til forordningen.

»Artikel 69, stk. 4, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983, skal fortolkes således, at betingelsen om, at en arbejdsløs efter at være vendt tilbage til Belgien skal have været beskæftiget mindst tre måneder, kun finder anvendelse, såfremt den arbejdsløse gør krav på at have generhvervet retten til ydelser, men gælder ikke for betingelserne som sådan efter den pågældende medlemsstats lovgivning for at erhverve ret til ydelser.«